

OBSAH

- Väzenie alebo sloboda—S. Linkesch
- Skôr ako si prečítaš: Evanjelium podľa Lukáša
- Misijné dni VD 2026
- Ženská konferencia: Červená a červená
- Detský tábor: V záhrade kráľa
- Mládežnícky tábor: Život naruby
- Blahoželáme!
- Čítam, čítaš, čítame: 50 žien, ktoré by mal poznať každý kresťan
- Biblický slovník: démon (2. časť)
- Na kavičke s Georgeom Édouardom Lemaître
- Detský kútik + Kvíz + Vtipy

PÚTNIK

Väzenie alebo sloboda

„Odpusť nám viny naše, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim!“ Matúš 6:12

Táto veta je z modlitby Pánovej. Je to časť, ktorá sa venuje ODPUSTENIU. Ide o odpustenie, ktoré sa udeje medzi Pánom Bohom a nami, a zároveň o odpustenie, ktoré sa má udiť navzájom medzi ľuďmi.

Modlitba Pánova sa začína slovami: OTČE NÁŠ. Ak je náš nebeský Boh naším Otcom, my sme teda Jeho deťmi. No aby sme dokázali odpúšťať, tak máme byť nielen Božími deťmi, ale VYSLOBODENÝMI Božími deťmi. Vnútornej sloboda Božích detí úzko súvisí s odpustením medzi nami a Pánom Bohom a odpustením medzi ľuďmi navzájom.

V Evanjeliu podľa Matúša v 18. kapitole Pán Ježiš rozpráva príbeh o jednom mužovi, ktorému bol odpustený nesmierne veľký, nespлатiteľný dlh. Ten muž odchádzal od svojho pána oslobodený! Avšak ako stretal svojich spolusluhov, začal sa s nimi prieť, hádať a jedného chytil a škrtil, aby zaplatil všetko, čo mu dlhoval. A zrazu bol celý jeho dlh naspäť a jeho pán ho dal DO VÄZENIA, dokiaľ všetko nezaplatí. Tak bude jednať s nami náš nebeský Otec. „**Tak i mój Otec nebeský urobí vám, ak neodpustíte zo srdca každý svojmu bratovi jeho previnenia.**“ Matúš 18:35

Dlho som si nevedel predstaviť, čo to znamená s tým žalárom a ako tomu rozumieť v našom živote. Môžeme mať od Pána Boha všetko odpustenie, ale ak my neodpustíme svojmu bratovi, dostávame sa do žalára, do väzenia. A to dovtedy, kým dlh nesplátame.

VÄZENÍM sú pre mnohých ľudí vzťahy, v ktorých sa pre neodpustenie zasekli. Človek sa trápi, trápi iných, seba sužuje, seba ničí... Ešte aj vzdychá: „Keby ste len vedeli, aký ťažký mám ja život...“ Tvrdohlavo sa uisťuje, že neod-

pustí. Že si to ten človek nezaslúži, aby mu bolo odpustené... a pod.

Koľko je plaču, zápasov v domácnostiach, ktoré Pán Boh vystavil tomuto súdu! Budú v žalári neodpustenia, kým sa to nevyrieši. A keď to vyriešiť nechcú, keď odpustiť odmietajú, naplní sa to vážne varovanie, ktoré Pán Ježiš hovorí hneď po závere modlitby: „**Lebo ak ľudom odpustíte ich previnenia, aj vám odpustí váš Otec nebeský; ale ak neodpustíte ľudom, ani váš Otec neodpustí vám, keď sa prevínite.**“ Matúš 6:14-15

Máme byť Božími deťmi a máme byť vyslobodenými Božími deťmi, ktoré našli pod krížom Pána Ježiša v Baránkovej krvi odpustenie svojich hriechov a zároveň porozumeli tomu, že máme brať slová Pána Ježiša vážne.

Keď Pán Ježiš hovorí o tom, že nám nebude odpustenie, ak my neodpustíme, mali by sme s úzkosťou a v plnej vážnosti prosieť, aby nás vyslobodil z nášho žalára neodpustenia. Odpustiť všetkým, ktorí nám všelijako ublížili. Pán Ježiš, ktorý tieto slová vyslovil, za naše hriechy

zomieral. Bola to bolestná, krutá smrť Božieho Syna na Golgotskom kríži. Zomrel za hriechy moje, ale aj za hriechy toho človeka, ktorý ublížil mne! A akým právom či z akej pozície by som to mal byť ja, kto o niekom povie, že si moje odpustenie nezaslúhuje? Veď ani ja som si odpustenie Božie nezaslúžil, ale je to Božia milosť, ktorá sa ku mne sklonila.

V Žalme 130 je zvláštna veta: „**U Teba je však odpustenie, aby sa Ťa báli.**“ Ž 130:4. Porozumel som jej až v súvislosti s dnešným textom. Táto veta znamená: U Teba je odpustenie, a tak vzbudzuješ bázeň. ODPUSTENIE BOŽIE PRINÁŠA DO NÁŠHO ŽIVOTA BÁZEŇ. Ale

Väzenie alebo sloboda

tam, kde sa začne strácať bázeň pred Bohom, to ide s človekom z kopca. Kde niet bázne, niet odpustenia. A kde niet odpustenia, niet bázne. Výsledkom toho je večná smrť.

Božie odpustenie je úžasným Božím darom. Na pokánie človeka Pán Boh odpovedá odpustením. Pán Ježiš Petrovi povedal, že má odpustiť 70-krát 7-raz, t. j. neprestajne. **BOŽIE ODPUSTENIE NEMÁ HRANICE.** Predstavte si, že by Božie odpustenie malo hranice - tak by sme zahynuli všetci. Nikdy nezabudnime, že ak má Božie odpustenie hranice, tak sú to tie, ktoré mu dávame my!

Každým odpustením má Božia bázeň získavať viac priestoru v našom srdci, živote, domácnosti. Odpustenie, ktoré prijímame od Pána, nás vedie k odpúšťaniu, ktoré si dávame navzájom. A odpustenie prináša do nášho srdca Božiu bázeň. A tam, kde je Božia bázeň, je priestor na od-

pustenie.

Požiadavka, ktorú Pán Ježiš vyslovil, bola a je naozaj veľkou výzvou, ktorá sa plní ťažko. Z vlastných síl to človek **NEDOKÁŽE**. Máme však Ducha Božieho, ktorý nás na ceste života vedie a dáva silu žiť novým životom. On nás premieňa, On je našou pomocou.

Stále si kladiem otázku, prečo je také ťažké odpustiť inému človeku. Predovšetkým preto, že nevnímame veľkosť vlastnej viny pred Pánom Bohom a útočíme na brata/sestru a hádame sa s nimi. Kto však poznal **VEĽKOSŤ** svojho vlastného dlhu a **HĽBKU** svojho pádu, tomu už nie je zaťažko odpúšťať druhým.

Dozrievajme do podoby Pána Ježiša Krista. Veď v čom sa najviac podobáme Pánovi Ježišovi, ak nie práve v odpúšťaní? Veď On odpustil nám.

Samuel Linkesch

Skôr ako si prečítaš: Evanjelium podľa Lukáša

Lukášovo evanjelium tvorí spolu so Skutkami apoštolov jedno dvojzväzkové dielo, preto sa na nich dá pozeráť ako na knihy jedného autora a ako kontinuálny príbeh o Ježišom živote (Lk) a o živote prvej cirkvi (Sk).

Autor

Autorstvo sa výslovne nespomína, no mnoho dôkazov ukazuje na Lukáša, dobre vzdelaného lekára pravdepodobne z pohanského prostredia. Vieme o ňom, že sprevádzal Pavla v častiach jeho druhej misijnej cesty a ostal jeho priateľom (Kol 4,14), aj keď ho už všetci ostatní opustili (2Tim 4,11).

Dátum

Medzi rokmi 60-80, debaty sú medzi presnejším datovaním na roky 59-63 alebo 70. až 80. roky.

Adresáti

Evanjelium je adresované Teofilovi, ktorého oslovuje ako „vznešený“, čo naznačuje, že mohol byť rímskym úradníkom alebo minimálne mužom s vysokým postavením. Zrejme bol Lukášovým patrónom (ochrancom a podporovateľom) a zodpovedal za to, aby sa jeho texty šírili ďalej. Autor píše s úmyslom vzdelat' Teofila, ale aj aby posilnil vieru všetkých veriacich (pozri Lk 1,1-4).

Štýl

Autor používa na niektorých miestach vysokú úroveň gréčtiny, zatiaľ čo inokedy píše semitsky, často ako Septuaginta (predkresťanský grécky preklad SZ).

Charakteristika

Zahŕňa chronologicky všetky udalosti Ježiša Krista od narodenia až po Jeho nanebovstúpenie. Obsahuje historické detaily. Každé evanjelium opisuje udalosti (často rovnaké) inak, pretože sa autori prirodzene zameriavajú na iný cieľ. Pre Lukáša sú dôležité tieto témy:

1. Uznanie miesta pohanov, rovnako ako Židov, v Božom pláne (2,30-32; 3,6)

2. Dôraz na modlitbu (Ježiš sa často modlí pred dôležitými udalosťami; 3,21)
3. Radosť z oznamovania evanjelia (1,14)
4. Záujem o úlohu žien (8,1-3)
5. Sociálna spravodlivosť (12,33)
6. Záujem o hriešnikov
7. Dôraz na rodinu (Ježišova služba zahŕňa ženy a deti)
8. Dôraz na Ducha Svätého (4,1)
9. Najviac podobenstiev v porovnaní s ostatnými evanjeliami
10. Dôraz na oslavu Boha (1,64; 24,53)

Autor: Lukáš, lekár z pohanského prostredia a spolupracovník Pavla

Dátum: Roky 60-80

Adresáti: Teofil a zároveň všetci veriaci

Téma: Ježiš je Mesiáš a Pán pre všetkých, Židov i pohanov

Štruktúra

Lukášovo podanie Ježišovho pôsobenia môžeme rozdeliť na tri hlavné časti:

- 1) *Udalosti v Galilei a okolí (4,14-9,50)*
- 2) *Udalosti v Judsku a Perei (9,51-19,27)*
- 3) *Udalosti posledného týždňa v Jeruzaleme (19,28-24,53)*

Zvlášť veľkú pozornosť venoval Ježišovmu rozprávaniu na ceste do Jeruzalema v druhej časti. Nachádza sa tu 21 podobenstiev (z 28 v celej knihe), 5 zázrakov (z 20 v celej knihe) a nesie sa v téme **Božej lásky k strateným**: hriešnikom, odvrhnutým, Samaritánom a ľudom s nízkym sociálnym postavením.

Lucia Hajduková

Misijné dni VD 2026

Misijné dni Východného dištriktu (MD VD) sa konali v dňoch 27. – 30. augusta 2026 v Lubovnianskych Kúpeľoch v hoteli SOREA s témou „**MINISTRI zmysluplného života. Služba, ktorá vracia životu hĺbku.**“ Kľúčovými slovami týchto dní bolo anglické slovo „*ministry*“, čo v preklade znamená služba a *minister*, teda služobník.

Misijné dni začali vo štvrtok večer. Program bol pestrý, bohatý, prispôbený všetkým vekovým kategóriám. Pre účastníkov boli k dispozícii ranné modlitebné stíšenia, semináre, biblické štúdium či diskusie. Súčasťou bolo aj divadelné predstavenie, koncert a výstava fotografií. Nechýbal ani čas na voľné rozhovory či kávu. Hlavný program (dopoludňajší a večerný) tvorila téma. Všetkých tém bolo šesť.

Misijných dní som sa zúčastnil spolu s rodičmi od štvrtka do soboty. Mali sme teda príležitosť vypočúť si štyri témy (vnímame ich ako kázne):

Ministerstvo domova: Služba prijatia. Rečníkom bol Ján Hruška – senior KOS. Na základe podobenstva o milosrdnom Samaritánovi, ktorý sa sklonil, pomohol a slúžil, sa zamýšľal nad otázkou skutočného domova. Dom nemusí vždy znamenať domov.

Ministerstvo budovania charakteru: Slovo v pravý čas. Jakub Ferko, zborový farár v Kukovej, túto tému vysvetľoval na základe starozmluvného príbehu o Absolónovi.

Ministerstvo múdreho správcovstva: Služba múdreho spravovania domu. Rečník Stanislav Grega, zborový farár v Hybiach, na základe biblických slov z 1. Kron. 29:14 zdôraznil, že všetko, čo sme dostali, máme od Boha, a ak niečo obetujeme, iba vraciamy to, čo sme dostali z Jeho rúk. V spojitosti so starozmluvným Jozefom, správcom v Egypte, pripomenul, že to, čo sme prijali, máme verne spravovať a dávať ďalej. Vyzval nás k vďačnosti, štedrosti a dávaniu.

Ministerstvo rozšievania: Trpezlivý rast. Miroslava Kmecová, zborová kaplanka v Hanušovciach n/T., na základe podobenstva o rozšievачovi vyzdvihla myšlienku, že každý z nás má byť rozšievачom a dobrý rozšievач myslí na budúcnosť.

Hlavné programy začínali scénkou, ktorá humorným spôsobom načrtla tému. Nechýbali ani modlitby. Súčasťou boli piesne (sme radi, že aj tie zo spevníka) v podaní kapely Christianica. Účinkovala aj kapela KVD a zaznela tiež hymna MD, ktorá zvýraznila potrebu služby.

Okrem hlavného programu sme sa zúčastnili aj seminára „*Kresťania v Južnej Kórei a Japonsku*“, ktorý viedol brat farár Ján Jančo. Hovoril o zážitkoch a skúsenostiach z tejto cesty, ktorú absolvoval spolu so skupinkou slovenských evanjelikov. Ďalší seminár týkajúci sa *Izraela a Palestíny* viedol Jiří Schneider – bývalý veľvyslanec ČR v Izraeli. Vypočuli sme si aj moderovanú diskusiu s témou medzigeneračných vzťahov. Pozreli sme si divadelné predstavenie *Medveď a Pytačky* v podaní troch hercov divadla RAMAGU.

Sme vďační, že sme sa misijných dní mohli zúčastniť. Je to hodnotné a zaujímavé podujatie. Teší nás, že sme stretli známe tváre nielen z nášho cirkevného zboru. Ak Pán Boh dá, chceli by sme ísť aj o rok.

Vrelo odporúčame všetkým, aby sa misijných dní zúčastnili. Lepšie (raz) vidieť a zažiť, ako o tom iba čítať.

P. S. My sme tiež na MD nechodili a viac sme videli dôvody, pre ktoré sa nemôžeme zúčastniť. Boli to obavy z niečoho nového, aké to bude... Po minuloročnej prvej osobnej skúsenosti, (ďakujeme aj za pozvanie) sme už neváhali.

Jaroslav Kollár ml.

Ženská konferencia: Červená a červená

V dňoch 11.-12.9.2026 som sa zúčastnila minikonferencie SEŽ KOS (spoločenstvo evanjelických žien Košického seniorátu) v Herľanoch s názvom: *Červená a Červená—od povery k slobode*.

Zišlo sa nás celkovo asi 50 žien a prvým večerom nás viedla p. Katarína Hašková. Workshop začala otázkou ako správna slovenčinárka: *Čo bolo skôr? Viera či povera?* Viera a po nej povera, tak ako sú schody a potom poschodie alebo voda a potom povodie.

Bolo zaujímavé počuť, že povery najviac súviseli s významnými udalosťami života: ako napr. pôrodom, svadbou, pohrebom, úrodou atď. Potom sme sa v skupinkách mali rozprávať o tom, aké povery sme v našom okolí počuli a napísať ich na papier. Bola som veľmi prekvapená, koľko ich bolo.

Ráno nám prednášala pani farárka Michaela Ravasz Pogányová a problematiku povier vysvetlila biblicky. Napr. kabbalah, červený náramok, sa používa proti urieknutiu

(Žalm 121). Klopanie na drevo má predísť nešťastiu, zakríknutiu a dáva psychický pocit kontroly (Jakub 4,13-16). Vy-kročiť pravou nohou má byť na to, aby sa nám darilo. Vy-chádza to z túžby získať kontrolu nad neistotou (Žalm 37,5). Jej slová končili známym textom z listu *Rímskym 8,31*: „*Ak Boh za nás, kto proti nám?*“

Na minikonferencii je vždy predstavená pomáhajúca organizácia. Tejto úlohy sa chopila p. Ľubica Szabóová, riaditeľka **Evalickej diakonie**. Predstavovala ich prácu po celom Slovensku, jednotlivé zariadenia a pridala aj kus histórie a fotodokumentáciu.

Minikonferenciu sme ukončili spoločným obedom a modlitbou. Je fajn stretnúť sa, porozprávať o svojich radoostiach a bojoch, tráviť čas spolu, na prednáškach a v krásnom prostredí. Touto cestou by som chcela pozvať aj iné ženy v našom zbore, aby sa k nám o rok, ak Pán Boh dá, pridali na minikonferenciu tiež.

Eva Lišková

Detský tábor: V záhrade kráľa

Tohto roku sme sa po dlhšom čase vrátili ku klasickému detskému táboru, keďže po minulé roky to bol rodinný tábor. Konal sa 26. -31. júla 2026 a program bol pripravený pre deti vo veku od 6 – 14 rokov (bola tu aj možnosť prísť s mladšími deťmi v sprievode rodičov alebo starých rodičov, ktorú využili viaceré rodinky, takže sme mali aj drobčekov). Od predchádzajúcich ročníkov sa tento líšil aj tým, že sme nešli na Liptov, ale do **Viničiek**, konkrétne do **Školy v prírode Hatfa**. Viničky sa nachádzajú v trebišovskom okrese, blízko maďarských hraníc vo vinohradníckej oblasti. Škola v prírode je obkolesená lesom a cestu k nej lemujú vinohrady. Keďže sme vedeli, že tábor bude vo vinárskej oblasti, rozhodli sme sa použiť **vinárske motívy**, ktoré sú v Biblii, aby sme rozprávali o tom, **čo znamená byť súčasťou Božej rodiny**. Názov tábora hovorí o tom, že sme Božie deti (deti Kráľa) a je to naše privilegium, ale aj povinnosť pracovať na Božej vinici. Témy hovorili o tom, ako sa stávame členmi tejto rodiny, čo to pre nás znamená a aké máme povinnosti.

Témy: *nedeľa: Krst (Ján 15,5)*

pondelok: Práca (Podobenstvo o dvoch synoch)

utorok: Výchova (Ján 15,2)

streda: Dôverujme Bohu (Premenenie vody na víno)

štvrtok: Odmena je rovnaká (Pracovníci na vinici)

Samozrejme, že okrem učenia sme zažili aj veľa zábavy, či už pri spoločných hrách, nočnej hre, opekačke či výlete do Borše ku kaštieliu s perfektným detským ihriskom. Počasie bolo super, niekedy až veľmi horúco, takže sme sa jeden deň rozhodli trochu osviežiť vodnými hrami. No aktivitou, ktorá skončila na prvom mieste bolo stavanie bunkrov v lese. Dúfame, že si deti veľa z tábora odniesli a veríme, že semienka, ktoré sa zasiali do ich srdiečok budú rásť aj po návrate domov, no a ak Pán Boh dá, tak sa stretneme znova o rok.

Na záver chcem vysloviť úprimné **ĎAKUJEME**. Predovšetkým Pánu Bohu za Jeho neustále vedenie, požehnanie a ochranu. Taktiež Stankovi Alexovičovi, ktorý si zobral na svoje plecia organizáciu tábora a ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom pomohli urobiť z tohto tábora nezabudnuteľný čas plný radosti a spoločenstva.

Soňa B.

Mládežnícky tábor: Život naruby

V druhom augustovom týždni sa tak ako aj pominulé roky stretla mládež na Borde v Košickom Klečenove s cieľom užiť si letný týždeň plný zábavy, športov a viery. Tohtoročný letný mládežnícky výlet niesol názov **ŽIVOT NARUBY** a hlavnou témou bol **veľkonočný týždeň a s ním spojené udalosti**.

Od prvého dňa mali účastníci nabitý program a aj keď zo začiatku u niektorých panovala nervozita z nových kamarátstiev či strach z nepoznaného, hry a aktivity pripravené tímom vedúcich rýchlo prelomili ľady. Prvý večer priniesol hry, pri ktorých hanba či ostych nemali miesto. Pri jedení bez rúk či fackovaní sa plackami predsa len zábrany idú bokom. Večerná téma nás viedla do tematiky veľkonočného týždňa **Ježišovým príchodom do Jeruzalema**, a teda Jeho príchodom do nášho života. Zadelenie do športových tímov už tiež nebolo tajomstvom. Kapitáni tímov sa chopili svojich rolí a padli aj nejaké tie povzbudivé slová.

Počas celého týždňa podávali všetky tímy kvalitné športové výkony, nie len pri súťažiach, ale aj pri voľnočasovom volejbale, futbale, pingpongu či frisbee. Pre tých, ktorí si po náročných disciplínach chceli posediť, boli pripravené stolové hry a kaviareň s bohatou ponukou osviežujúcich nápojov. Výzvy, za ktorých splnenie získavali tímy body navyše, ale najmä slúžili na stíšenie a zamyslenie sa nad sebou samým, ani tento rok nesklamali. Tí, ktorí nabrali odvahu a zúčastnili sa výzvy, si skúsili jeden deň bez telefónu výmenou za Bibliu, či prechádzku v úplnej tme, kedy **jediným svetlom im bol náš Boh**.

A to stále nebolo všetko. Okrem množstva špinavých ponožiek a mokrých, niekedy aj roztrhnutých tričiek, sa domov balili aj nové vedomosti a zručnosti získané na pripravených kurzoch a tematických stretnutiach. Chlapci sa obracali za šporákom, kým sa dievčatá oháňali kladivom či krompáčom. Medzi **kurzami** sa objavili aj kurz sebaobrany, či kurz zapletania vrkočov, ktoré preverili trpezlivosť a obratnosť účastníkov. Program spestrila aj **prednáška o digitálnych závislostiach** a **skupinky**, ktoré sa bližšie venovali večernej téme a diskusiám o viere, Bohu, spoločenstve a, samozrejme, veľkonočnom týždni.

Neodmysliteľnou súčasťou výletu boli **večerné chvály**, **cestička** s priestorom na rozjímanie nad témami a **spoločné modlitby**, vďaka ktorým mohli všetci účastníci cítiť Ježišovu prítomnosť a okúsiť, aké to je žiť živú vieru v spoločenstve chváliacom a milujúcom Ježiša. Do programu boli zahrnuté aj večerné témy, ktorých súčasťou boli stále aj praktické ukážky, ako napríklad spoločné stolovanie pripomínajúce poslednú večeru alebo umývanie nôh vedúcimi. Vedúci nás vo svojich témach previedli kráľovským vstupom Ježiša do Jeruzalema, poslednou večerou, sviatkom Pesach, umývaním nôh učeníkom, až k samotnému Ježišovmu ukrižovaniu a pripomenuli, že Ježiš Kristus zomrel za nás. Položil život, aby nás spasil, pretože nás miloval a teraz je rad na nás. Je čas, aby sme mu oplatili Jeho lásku a **dovolili mu otočiť náš život naruby.**

Balenie, upratovanie, hľadanie strateného oblečenia a lúčenie. To bol program posledného rána. Keď poslednýkrát dohrala hymna výletu, všetci odchádzali domov s kruhmi pod očami, boľavými chrbtami a taškami odľahčenými o stratené oblečenie. Ale za to s novými priateľstvami, zážitkami a srdcami plnými lásky, radosti a - na rozdiel od modrín nadobudnutých na brutálnych hrách - neblednúcich spomienok.

Natália Šebáková

Drahí jubilanti!

Srdečne blahoželáme a žehnáme v mene Pánovom!

90

Emília Marcinová, Lemešany

50

Ing. Jaroslav Čorba, Trebejov

Jana Ivanová, Drienovská Nová Ves

Marcela Kováčová, Trebejov

85

Zuzana Macková, Trebejov

55

Martina Kudžmová,
Drienovská Nová Ves

80

Alžbeta Alexiová, Obišovce

1.10.-31.12.2026

70

Emília Bašistová, Kysak
Viliam Mižišin, Kysak

65

Jaroslava Čopová, Kysak
Jaroslav Ivančin, Kysak
Ľudmila Tomková, Obišovce

Ak tiež patríte medzi jubilantov, no nenašli ste sa v tomto zozname, povedzte to svojmu presbyterovi, prípadne nám o tom dajte vedieť na fare. Je to zrejme preto, že nemáme váš evidenčný list.

50 žien, ktoré by mal poznať každý kresťan

Mohli ste si všimnúť, že pri vstupe do nášho kostola leží kópka výtlačkov knihy od Michelle DeRusha s názvom „50 žien, ktoré by mal poznať každý kresťan“. V tomto článku by som vám ju rada predstavila a verím, že aj nalákala prečítať si ju.

Na úvod len upresním, že ide o knihu vydanú vydavateľstvom Biele Krídla, ktoré založil náš brat Ján Brozman v spolupráci s Danielom Mišinom, Zuzkou Alexovičovou a Lenkou Petrovou. Knižku prekladala Zuzka s pomocou samotnej autorky, korektúry urobila Alena Bodnárová a ja som priložila ruku k dielu grafickým návrhom obálky. Zvolila som si vyobrazenie ženských rúk, ktoré sú nežné, vyjadrujú postoj lásky, no zároveň sú veľmi pracovité a naťahujú sa za ďalšími príležitosťami poslužiť zámeru, ktoré pre nich má Boh pripravený.

Kniha obsahuje 50 životopisov žien žijúcich od 9.st. až po súčasnosť. Nájdete tam napríklad *Matku Terezu, Hildegardu z Bingenu, Svätú Brigitu Švédsku, Ruth Bell Graham, Corrie ten Boom, Anne Askew* či *Katarínu Luther*. Ženy známe z katolíckeho i protestantského prostredia. Veľa inšpirácie, povzbudenia, napomenutia. Veľa Božích zásahov, veľa radosti a krásy i bolesti a utrpenia. Slávu i pády.

Ako čítam jeden skutočný príbeh za druhým, ostávam v úžase nad nasadením, s akým dokázali ženy, kresťanky, ísť za svojim povoláním. Tieto životopisy nie sú dlhé, zaberú okolo piatich strán, no je to dosť na to, aby nás vtiahli do doby a situácie, v ktorej daná žena žila. Predstavujú nám konkrétne udalosti v ich živote, ktoré ich formovali, skôr než len suchý zoznam dosiahnutých úspechov. V knihe nenájdete to, čo sa o nich píše na známych stránkach internetu, ale dozviete sa čosi navyše, čosi osobnejšie.

Musím priznať, že niektoré postoje týchto žien, ma prekvapili, dokonca som sa búrila voči tomu, že by som sa ja zachovala rovnako. Je jasné, že do mnohých situácií sa dá ťažko vžiť, keďže chvála Bohu žijeme v inej dobe. Zároveň vidíme, že aj ľudia, ktorých obdivujeme, mali svoje chyby a zaváhania a je dobré čítať aj o nich a doplniť si tak celistvý obraz o obdivuhodnom, a predsa nedokonalom človeku, ktorý potrebuje, rovnako ako každý z nás, Božiu milosť. Bez nej žiadne snaženie nemá význam.

Ak vás kniha zaujala, nájdete ju pri vstupe do kostola, no ak by ste chceli podporiť vydavateľstvo, môžete si ju objednať na eshope tu: www.bielekridla.sk/produkt/50-zien. Alebo si ju môžete vyzdvihnúť osobne u niekoho z menovaných spolutvorcov.

Lucia Hajduková

Biblický slovník: démon (2. časť)

Novozmluvný rečový úzus zodpovedá neskoro-židovskému (o ktorom sme čítali v minulom čísle). Slovo DAIMÓN sa používa iba raz, inak vždy DAIMONION. Okrem nich sa často používa grécke slovo PNEYMA (duch) - nečistý, hluchý, nemý, veštiaci, zlý a pod. Na niektorých miestach sa hovorí aj o anjeloch satanových (Mt 25,41; 2K 12,7; Zjav 12,7) alebo jednoducho o anjeloch, ktorými sa myslia anjeli satanovi (1K 6,3; 2Pt 2,4; Jud 6; Zjav 9,11).

Anjeli a démoni sú protiklady a to je najvýraznejšie práve v Novej zmluve. Mimo posadnutých sa ale o démonoch v NZ hovorí zriedka. Nie sú tam ani narážky na vieru v príznaky, ktorá vtedy v rabináte zaujímala veľké miesto. Celkovo v NZ ustupuje strach pred démonmi a je za tým účinok „novej“ viery v Boha, ktorý si svojich chráni. Pri pohľade na Neho musíme ustúpiť každému strachu pred démonmi a ustarostenosť. To však neznamená, že sa popiera ich existencia. Naopak, pre Pavla je stykom s démonmi nielen **čarodejníctvo** (pred ktorým varuje a napomína: G 5,20), ale aj **pohanský kult**. I keď obrazy bohov nie sú ničím a kresťan má slobodu, predsa za pohanstvom stoja démoni. V Zjavení sa tiež spomína vyzvanie démonov popri vyzvaní hluchých a slepých modiel (9,20). A v posledných časoch očakáva Pavol aj Ján v Zjavení osobitné pôsobenie démonických síl (1Tim 4,1; Zjav 16,13n).

NZ spomína démonov veľmi málo aj napriek tomu, že neskoré židovstvo sa im so záujmom venovalo. V NZ sú podriadení satanovi. Preto sa v Ef 2,2 satan menuje *kniežat'om mocností vzduchu*. V NZ existujú dve veľké ríše – **ríša kniežat'a tohto sveta** a **ríša Božia**. Satan bojuje celou silou proti ríši Božej. Nie je tu miesto pre osobitné venovanie sa podriadeným pomocníkom v tomto boji. V Marekovi sa píše o Belzebubovi, kde ho Ježišovi protivníci nazývajú kniežat'om démonov a Ježiš vo svojej odpovedi hovorí o satanovi a upozorňuje na nemožnosť rozdelenia satanovej ríše. V dôsledku tohto zaradenia stráca pôsobenie démonov charakter občasnosti a relatívnej neškodnosti, ktorý malo u rabinov. Zaujímavé je, že v NZ sa nehovorí o zvädzajúcich duchoch. Zo srdca pochádzajú zlé myšlienky (Mt 15,19; R 1,28) a **hriech a telo** sú síce samostatné sily, ale neprichádzajú ako démoni zvonku – označujú spôsob existencie samotného ľudstva, ktoré na seba uvaľilo vinu.

Na mnohých miestach v NZ je démon **príčinou chorôb**. Nie je to tak však pri všetkých chorobách, no dajú sa považovať za dielo diabla. Ide tu ale hlavne o niečo iné – o rozbitie a prevrátenie ľudskej osobnosti, ktorú dostal pri stvorení. Centrum osobnosti je ochromené cudzími silami, ktoré chcú zničiť človeka a občas ho ženú k sebazničeniu (Mk 5,5). Ježiš vie, že On je tým, ktorý už teraz láme moc diabla a jeho anjelov, lebo v Ňom je kráľovstvo Božie prítomné pre ľudí (Mt 12,28). Preto je práve uzdravovanie posadnutých podstatnou časťou evanjelií a skutkov – deje sa rozkazujúcim Slovom

a mocou Božou na rozdiel od zaklínania iným, síce nadradeným, ale rovnakým duchom alebo vecnými čarodejníkymi prostriedkami.

Aj o Ježišovi sa ľudia vyjadrovali, že „má démona, blaznie“ (J 7, 8 a 10). Tento výraz je ako nadávka a vyjadruje to najostrejšie (a nábožensky odôvodnené) odmietnutie. Kto má DAIMONION, toho nie je dovolené počúvať.

Novozmluvné nazeranie na démonov dôsledne popiera grécke zbožštenie démonického a odstraňuje stály strach pred duchmi. Potvrdzuje ale ľudový pocit čohosi temného, zlého, kde pôsobí vôľa satana. NZ svedčí o víťazstve, ktoré vybojoval Ježiš nad zlými duchmi, ktoré je na prospech cirkvi a prevádza ju cez pokušenia.

Zdroj: Teologický slovník k Novej Zmluve I-II, str. 160-162 (Gerhard Kittel; preložil Ján Grešo, 1986)

Zuzana Alexovičová

Na kávičke s Georgesom Edouardom Lemaître

Georges Henri Joseph Édouard Lemaître bol belgický katolícky kňaz, teoretický fyzik a matematik, ktorý významne prispel k výskumu kozmológie a astrofyziky. Bol prvým, kto tvrdil, že rozptyľovanie galaxií je dôkazom rozpínajúceho sa vesmíru a spojil pozorovací Hubbleov-Lemaîtreov zákon s riešením Einsteinových rovníc vo všeobecnej teórii relativity. Táto práca viedla Lemaîtrea k návrhu toho, čo nazval „hypotézou prvotného atómu“, ktorá sa dnes považuje za prvú formuláciu Veľkého tresku o pôvode vesmíru.

Georges Lemaître sa narodil v Charleroi v Belgicku ako najstarší zo štyroch detí Josepha Lemaîtrea, prosperujúceho priemyselníka, a Marguerite rodenej Lannoy, ktorá bola dcérou sládku. Georges študoval na gymnáziu v Charleroi, ktoré prevádzkovali jezuiti. V roku 1910 sa rodina presťahovala do Bruselu, kde sa Georges stal žiakom ďalšej jezuitskej školy, St. Michael's College. V roku 1911 začal študovať inžinierstvo na Katolíckej univerzite v Louvain. Po vypuknutí prvej svetovej vojny, Lemaître prerušil štúdium, aby sa dobrovoľne prihlásil do **belgickej armády**. Najprv slúžil pri pechote a potom ho armáda preradila k delostrelectvu. Jeho šance na povýšenie do dôstojníckej hodnosti zmarilo upozornenie na matematickú chybu v oficiálnej delostreleckej príručke. Na konci vojny však dostal belgický vojnový kríž s bronzovou palmou, ako jeden z iba piatich radových vojakov, ktorí toto ocenenie dostali priamo z rúk kráľa Alberta I.

Po vojne Lemaître opustil inžinierstvo kvôli **štúdiu fyziky a matematiky**. V roku 1919 tiež absolvoval kurz vyučovaný na Vyššom filozofickom inštitúte, kde získal doktorát z vied.

Lemaître zvažoval vstup k jezuitom alebo benediktínom, no nakoniec sa rozhodol pre **kňazský seminár**. Počas svojho voľného času v seminári sa Lemaître zoznámil so všeobecnou **teóriou relativity**. Za kňaza bol vysvätený 22. septembra 1923. Ako člen bratstva zložil sľuby čistoty, chudoby a poslušnosti, ako aj špeciálny sľub obetovania, sľubujúci úplnú podriadenosť osobe Krista.

Jeho cirkevný predstavený ho povzbudzoval v štúdiu a podporoval jeho vedeckú prácu. Umožnil mu cestovať do Anglicka, kde v rokoch 1923 – 1924 pracoval s astrofyzikom Arthurom Eddingtonom na Univerzite v Cambridge, a do Spojených štátov, kde v rokoch 1924 – 1925 pracoval s Harlowom Shapleym na observatóriu Harvard College a na Massachusetts Institute of Technology.

Po návrate do Belgicka v roku 1925 sa Lemaître stal

prednášajúcim na čiastočný úväzok na **Katolíckej univerzite v Louvain** a začal pracovať na správe, ktorá bola nakoniec publikovaná v roku 1927 v análoch Vedeckej spoločnosti v Bruseli pod názvom *Homogénny vesmír s konštantnou hmotnosťou a rastúcim polomerom, ktorý zohľadňuje radiálnu rýchlosť extragalaktických hmlovín*. Tam rozvinul argument, že rovnice všeobecnej teórie relativity Alberta Einsteina naznačujú, že vesmír nie je statický.

Lemaître spomínal, ako mu Einstein povedal: „...vaše výpočty sú správne, ale vaša fyzika je ohavná“. Podľa teórie Veľkého tresku vznikol vesmír z extrémne hustého a horúceho stavu. Samotný priestor sa odvedy rozpína a nesie so sebou galaxie ako hrozienka v kysnúcim bochníku chleba.

V marci 1931 Lemaître napísal krátku správu, v ktorej predpokladal, že vesmír sa rozpína z jediného počiatočného kvanta, ktoré nazval „prvotný atóm“. Po publikovaní tohto článku sa stal **vedeckou celebritou** a noviny po celom svete ho označovali za vodcu novej fyzikálnej kozmológie.

Lemaître a Einstein sa stretli štyrikrát. V roku 1933 na Kalifornskom technologickom inštitúte, po tom, čo Lemaître predstavil svoju teóriu, Einstein vstal, zatlieskal a údajne povedal: „*Toto je najkrajšie a najuspokojivejšie vysvetlenie stvorenia, aké som kedy počul*“.

Lemaître vnímal svoju prácu vedca ako niečo, čo ani nepodporuje, ani neprotirečí žiadnym pravdám katolíckej viery a dôrazne sa staval proti akýmkoľvek argumentom, ktoré by miešali vedu s náboženstvom, hoci zastával názor, že tieto dve veci nie sú v rozpore. Vyhlásil: „*Medzi náboženstvom a vedou neexistuje žiadny konflikt, ktorý by sa nedal zosúladiť*“. Počas 50. rokov 20. storočia sa Lemaître postupne vzdal časti svojej pedagogickej praxe a úplne ju ukončil, keď v roku 1964 získal status emeritného profesora.

Ocenenia

V roku 1936 získal Lemaître cenu Julesa Janssena, najvyššie ocenenie Francúzskej astronomickej spoločnosti. Ďalšie vyznamenanie, ktoré belgická vláda udeľuje pre výnimočných vedcov, mu bolo udelené v roku 1950 za aplikované vedy. A v roku 1953 mu Kráľovská astronómická spoločnosť udelila inauguračnú Eddingtonovu medailu.

Lemaître zostal až do svojej smrti diecéznym kňazom v arcidiecéze Mechelen. V roku 1960 ho pápež Ján XXIII. vymenoval za domáceho preláta, čo umožnilo oslovovať ho titulom monsignor. Georges Édouard Lemaître zomrel 20. júna 1966 vo veku 71 rokov v Leuven v Belgicku.

JP

Detský + dospelácky kútik

Ahojte, deti a tentoraz aj **dospeláci!** 😊

V tomto Pútniku pre vás máme trochu aktívnejšiu úlohu. Napíšte, nakreslite alebo pokojne vymodelujte, vystrihnite - fantázii sa medze nekladú! – dielo na tému „**AK BY SA JEŽIŠ NARODIL DNES...**“.

Môže to byť skutočne čokoľvek! Socha, maľba, báseň, poviedka, príbeh – skutočný alebo vymyslený, meme-čko, pieseň, video, fotka..... To všetko by sme potom mohli buď vystaviť v predsieni obišovského kostola alebo zverejniť v ďalšom čísle časopisu, ktoré by malo vyjsť práve okolo Vianoc. Videá alebo fotky by sme mohli premietnuť v kostole. Môžete prísť napríklad aj s vtipom, ak vám napadne. A pokojne – ak by ste vaše dielo nechceli nikde nechávať ani ukazovať, len ukážte pánovi farárovi, že ho máte alebo pošlite mailom na obisovce@lutheran.sk a odmena vás neminie!

Zapojiť sa môže ktokoľvek od 0-99 rokov! 😊

NEPREHLIADNITE!
deti i dospelí

- **Reformačný modlitebný týždeň** bude tohto roku v inom termíne, nie pred reformáciou, ako sme boli zvyknutí, ale po reformácii 3.-6.11.2026.
- **Zborová víkendovka** plánujeme v 6.-8.11.2026 v Heľpe v hoteli Heľpa. Cena za dospelú osobu na víkend je 96€ a za dieťa do 14 rokov 76€. O cene za najmenšie deti vás ešte budeme informovať. Bližšie informácie sa dozviete v oznamoch alebo u brata farára.
- **Malá súťažná hra pre veľkých aj malých.** 18.10.2026 budeme mať **Pamiatku posvätenia chrámu v Kysaku**. Máme pozvaného slávnostného kazateľa, ktorý už v kysackom kostole kázal. To je jediná pomôcka, ktorú vám dávam. Každý z vás mi môže povedať len jedno meno, teda len jeden tip. Ten, kto prvý uhádne, o koho ide, vyhráva jednu fľašu medu. Môžete to urobiť osobne aj telefonicky.

**Dôležité
oznamy**

Kvíz

Milí dospelí, znova sme si pre vás pripravili kvíz. Správne odpovede nájdete v Liste apoštola Pavla Rimanom.

1. Ako Pavol definuje účel zákona v kontexte ospravedlnenia?

- a) Zákon dáva život tým, ktorí ho plnia
- b) Zákon slúži na to, aby človek spoznal svoj hriech
- c) Zákon bol zrušený vierou v Ježiša
- d) Zákon je len pre nežidovské národy

2. Čo znamená byť ospravedlnený z viery?

- a) Znamená to, že sme bez hriechu
- b) Znamená to, že máme pokoj s Bohom
- c) Znamená to, že už nemusíme žiť sväto
- d) Znamená to, že sme nadriadení ostatným

3. Ako Pavol vysvetľuje spojenie medzi krstom a kresťanským životom?

- a) Krst je len vonkajší rituál bez duchovného významu
- b) Krst je symbol našej smrti pre hriechy a vzkriesenia pre nový život
- c) Krst zabezpečuje automatické odpustenie všetkých budúcich hriechov
- d) Krst je nutný len pre tých, ktorí neboli vychovaní vo viere

4. Čo znamená tvrdenie že Kristus je cieľom zákona?

- a) Zákon bol len prípravou, ktorá vedie k spravodlivosti skrze vieru v Krista
- b) Kristus zrušil všetky morálne príkazy zákona
- c) Zákon bol zlý, preto ho Kristus nahradil
- d) Kristus musel dodržať zákon, aby ho ľudia nemuseli poznať

5. Čo znamená výzva, aby sme boli premenení obnovením mysle?

- a) Musíme sa naučiť filozofiu, aby sme rozumeli Bohu
- b) Naš spôsob myslenia sa má prispôbiť Božím hodnotám namiesto hodnôt sveta
- c) Musíme sa snažiť nemyslieť na žiadne pozemské veci
- d) Znamená to, že sa už nemáme nikdy myslieť

Vtipy

Vnúčik a dedko.

- Dedko, pán farár je aj krajčír ?
- Nie, Janko, prečo sa pýtaš ?
- Lebo naša babka každú nedeľu do zvončeka dáva gombík.

Stretnú sa moslim, kresťan a žid a rozprávajú sa o tom, čo je to zázrak.

Moslim hovorí: „Išiel som po púšti a vidím, blíži sa piesočná búrka, modlím sa k Alahovi a zrazu ZÁZRAK: všade okolo mňa búrka, iba tam, kde som bol ja – slnečno.”

Kresťan hovorí: „Plával som loďou na jazere a vidím, blíži sa búrka, modlím sa k Bohu a zrazu ZÁZRAK: všade okolo mňa búrka, iba tam, kde som bol ja – slnečno.”

Žid hovorí: „A ja som išiel minule po Wall Street a vidím na zemi zväzok bankoviek, lenže bola sobota (šabat). A to sa my, židia, nemôžeme dotýkať peňazí, preto som sa modlil k Bohu a zrazu ZÁZRAK: všade okolo mňa sobota, iba tam, kde som stál ja – UTOROK!”

Modlitba vydatej ženy

Pane, daj mi múdrosť,
aby som pochopila svojho muža,
daj mi lásku, aby som mu odpustila,
daj mi trpezlivosť na jeho nálady,
len mi nedaj silu, lebo ho zabijem...

Príde Dežo na sved' a hovorí:

- Pán farár, ukradol som v butiku sako.
- Tak to oľutuj, Dežo!
- Ľutujem..., že som neukradol aj nohavice.

Arabský moslim nastúpil v Londýne do taxíka.

Dôrazne požiadal taxikára, aby vypol rádio, pretože jeho náboženstvo prikazuje, že nesmie počúvať takú hudbu, keďže v Prorokových časoch nebola žiadna západná hudba, ktorá je hudbou neveriacich. Taxikár zdvorilo vypol rádio a otvoril dvere. Arab sa opýtal: "Čo sa deje?" Taxikár odpovedal: "Za čias Proroka neboli žiadne taxíky. A preto vypadnite, a počkajte si na ťavu ..."

Najskôr Boh stvoril Adama - muža.

Pozrel naňho a povedal: „Hmm... Dokonalý výtvar k obrazu seba samého.“

Potom si povedal, že to skúsi znova a stvoril ženu. Pozrel na ňu, uškrnul sa a povedal: „No čo už... Ty sa holt budeš maľovať...”

Časopis Pútník vydáva Evanjelický a.v. cirkevný zbor v Obišovciach pre vlastnú potrebu.

Redakcia: Jaroslav Petro, Dušan Kosturko, Beáta Székelyová, Milan Richtarik, Vladimír Hajduk, Lucia Hajduková.

Rubrika jubilanti: Viera Richtariková. Detský kútik: Zuzana Alexovičová. Grafická úprava: Lucia Hajduková. Tlač: Marián Straka.

Kontakt: Obišovce 186, 044 81 Kysak, tel: 0902 277 898, email: putnik@lutheran.sk

Web: www.lutheran.sk. IBAN: SK66 7500 0000 0040 1249 6590

Rozpis služieb Božích				
Dátum	Príležitosť	Čas	Miesto	Poznámka
4.10.2026	18. po Svätej Trojici	8:00	Suchá Dolina	5M 10, 12-15; R 10, 1-4
		9:30	Obišovce	Pamiatka posvätenia chrámu
11.10.2026	19. po Svätej Trojici Poďakovanie za úrody zeme	8:00	Trebejov	1M 15,1-6 Žid 11,1-3.7-10
		9:30	Obišovce	
		11:00	Kysak	
19.10.2026	20. po Svätej Trojici	9:30	Kysak	Pamiatka posvätenia chrámu
25.10.2026 Zmena letného času na zimný	21. po Svätej Trojici	8:00	Drienovská Nová Ves	+ VP; Jer 29,4-7; Jk 2,1-8
		9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby
31.10.2026	Pamiatka reformácie	17:00	Kysak	+ VP
		18:00	Obišovce	+ VP
1.11.2026	22. po Svätej Trojici	8:00	Kysak	Am 8,11-12 1Pt 4,12-19
	Pamiatku zosnulých Ekumenická pobožnosť	9:00	Kysak (Dom smútku)	
		10:00	Obišovce	
	Pamiatka zosnulých Ekumenická pobožnosť	11:00	Obišovce (Dom smútku)	
3.11.2026	Reformačný týždeň	18:00	Trebejov	
4.11.2026		18:00	Drienovská Nová Ves	
5.11.2026		18:00	Kysak	
6.11.2026		18:00	Obišovce	
8.11.2026	23. po Svätej Trojici	8:00	Trebejov	+ VP
		9:30	Obišovce	Oz 11,8-9 1Tes 5,13-15
		11:00	Drienovská Nová Ves	
15.11.2026	24. po Svätej Trojici Predposledná nedeľa cirkevného roka	8:00	Trebejov	Am 4,12-13; Zjav 20,11-12
		9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby
22.11.2026	25. po Svätej Trojici Nedeľa večnosti	8:00	Kysak	Abak 3,3-6 1K 15,22-28
		9:30	Obišovce	
		11:00	Drienovská Nová Ves	
29.11.2026	1. adventná Začiatok cirkevného roka	9:30	Obišovce	Spoločné bohoslužby + kapustnica
6.12.2026	2. adventná	8:00	Trebejov	+VP
		9:30	Obišovce	Iz 11,1-6; R 15,7-13
		11:00	Kysak	+VP
13.12.2026	3. adventná	8:00	Drienovská Nová Ves	+ VP
		9:30	Obišovce	+ VP
		11:00	Trebejov	Iz 40 1-11; 1K 4,1-5
20.12.2026	4. adventná	8:00	Suchá Dolina	+ VP
		9:30	Obišovce	Detské bohoslužby
23.12.2026	Večera Pánova	18:00	Obišovce	+ VP
24.12.2026	Štedrý večer	17:00	Obišovce	